

VIERAILIJA

Jyri Häkämies

palaute@lannenmedia.fi

Saksaa kutsuttiin vielä 1990-luvulla Euroopan sairaaksi mieheksi. Maan talous oli rapautunut, ja monet ongelmat tuntuivat tuoloin kivitalonkorkeilta.

Nyt samainen Saksa loistaa Euroopassa menestyksellään. Maan talous ja sen yritykset ovat huipukunnossa.

Saksan menestykseen on monta syytä. Laatu ja kova työskulttuuri leimaavat kansakuntaa. Saksassa on erityisen vahva keski suurten yritysten joukko, joka on ammentanut kehittyvien maiden – kuten Kiinan – kasvusta. Sinne on riittänyt hyvä hintaista vietävää tavaraa.

Saksojen yhdistyminen oli huihma suoritus. Juuri siihen tarpeeseen luotiin yrityksille nykyään sovellettava käytäntö, avaamislauseke. Kun Saksojen välillä oli suuri tuottavuusero lännen hyväksi, vanhassa idässä otettiin yhdistymisen jälkeen käyttöön avaamislausekkeet. Työehtosopimusten tietyistä ehdoista voidaan työpaikoilla sopia toisin tarpeen vaatiessa.

Tällä avaamiskäytännöllä otettiin kiinni kilpailuero maan osien välillä, ja kun keino osoittautui toimivaksi, sitä on jatkettu menestyksellä myöhemmin.

AVAAMISLAUSEKKEELLA on työaikoja ja palkkoja järjestelty uudelleen paikallisesti. Kun yritys saa ison tilauksen, työpaikalla tiedetään, miten työt tulee järjestellä. Samoin työpaikoilla tiedetään, miten aika tulee käyttää parhaiten, jos tilauskirja ei ole täynnä. Olisiko juuri silloin oikea aika kouluttaa tai pitää lomina?

Tietenkin tällainen toimintatapa luo yritykselle etua. Töitä tehdään silloin, kun niitä on, ja sitten toisin päin joustetaan.

Tämän lisäksi 2000-luvun alussa silloinen Saksan liittokansleri Gerhard Schröder asetti yhden miehen komitean, Peter Harzin, pohtimaan keinoja työllisyyden parantamiseksi. Harzin mallissa työn vastaanottaminen ja sitä kautta tekeminen on aina ensisijaista. Sosiaaliturva täydentää ja turvaa oi-

Työehtosopimusten tietyistä ehdoista voidaan työpaikoilla sopia toisin tarpeen vaatiessa.

Vaikka se Saksassa toimii, ei se ole Suomeen sellaisenaan tuotavissa, sanoi ay-johtajamme.

keasti silloin, kun työtä ei ole, tai sitä on vain vähän.

Suomessa passiivinen työttömyysturva ei riittävästi kannusta ottamaan vastaan työtä – osaaikaista tai vaikka määräaikaista.

Kun maan hallitus hiljattain esitti koeajan pidentämistä, ay-liike reagoi heti, ettei käy. Tämä on valitettavaa, koska koeajan pidentäminen voisi pienentää riskiä palkata uusi työntekijä. Aivan erityisesti tämä auttaisi palkkaamaan nuoria. Eikö työpaikka olisi parem-

Saksan lääke tepsisi meilläkin

Oikeanlainen paikallinen sopiminen on tehnyt Saksasta Euroopan ihaillun ja kukoistavan talousveturin. Avaamislauseke antaa jouston avaimet työpaikoille. Jostain syystä meillä ei haluta oppia tästä.

SARJA

Puheenvuoroja suomalaisesta työstä

● Kirjoitussarja haastaa yhteiskuntamme vaikuttajia arvokeskusteluun. Suomalaista työtä ja toimeliaisuutta käsitellään eri näkökulmista.

● Ensi sunnuntaina puheenvuoron kirjoitussarjassa saa Opettajien ammattijärjestön (OAJ) puheenjohtaja Olli Luukkainen.

pi vaihtoehto kuin nousukaudella tehty päätös neljän kuukauden koe-ajasta?

SAKSAN MENESTYSTÄ seurataan muualla Euroopassa kateellisena. Suomalainen työmarkkinaryhmä matkusti vuosi sitten tutustumaan tähän ihmeeseen. Matkalla kuulumme esityksiä siitä, mitä maassa on tehty ja millä menestyksellä.

Joku voisi ajatella, että meillä suomalaisilla olisi saksalaisilta opittavaa, kunnes kuulin suomalaisen ay-johtajan kommentin.

– Vaikka tämä täällä Saksassa toimii, ei ole sellaisenaan Suomeen tuotavissa, sanoi ay-johtajamme.

SUOMEN PANKIN ennusteen mukaan maamme on vakavassa tilanteessa. Pankki ennustaa matalan kasvun jatkuvan seuraavat kymmenen vuotta. Se myös esitti työelämän joustoja ratkaisuksi nostaa työllisyyttä.

Olemme tarponneet jo liian monta vuotta talouden suossa. Menneisyydestä ei löydy lääkkeitä käänteeseen. Voimme ainoastaan oppia tehdyistä virheistä. Emme voi hinnoitella itseämme kallimmaksi kuin kilpailijamme Saksa ja Ruotsi.

Nyt voimassa oleva työllisyys- ja kasvusopimus kuroo tätä eroa kiinni, mutta se tarvitsee jatkoa vuosiksi eteenpäin. Meillä ei ole mooneen vuoteen palkankorotusvaraa.

Kun palkkoja ei voi korottaa, kansalaisten ostovoima pitää turvata. Siksi esitämme ensi vaalikaudelle yhteensä neljän miljardin kevennyksiä nimenomaan työn verotukseen. Keskituloiselle tämä tarkoittaisi 130 euroa kuukaudessa enemmän käteen.

ÄÄRIMALTILLISET palkankorotukset ja tuntuvat veronkevennykset ovat lääkkeemme palauttaa suomalainen kilpailukyky. Kun vielä parannamme työmarkkinoiden joustavuutta ja hyödynämme olemassa olevia joustavien ratkaisujen mahdollisuuksia merkittävästi nykyistä enemmän, ratkaisun avaimet ovat omilla käsissämme.

Tuottavuutemme on repsahtanut, eikä siihen ole nopeaa lääketä. Investoinnit ja uusi teknologia ovat parhaat siihen. Digitalisaatio niin yksityisellä kuin julkisella sektorilla on iso mahdollisuus, johon meidän tulee tarttua.

”Jo riittää” oli SDP:n kuuluisa vaalilause 1960-luvulla. Tuohon lauseeseen voisi nyt yhtyä, tosin eri perustein. Jo riittää päättämättömyys ja tosiasioiden tunnustamattomuus. Kun tilannetieto on yhteinen ja lääkkeet tiedossa, tarvitaan vain määrätietoisia päätöksiä. Niillä Suomi paranee.

Kirjoittaja on Elinkeinoelämän Keskusliiton (EK) puheenjohtaja.

FAKTA

Arvokeskustelijat ry

● Arvokeskustelijat tukee yhteiskunnallista keskustelua Suomessa. Puolue- ja instituutorajat ylittävän yhdistyksen tunnus on ”Monta tietä – yhteinen tulevaisuus”.

LISÄÄ VERKOSSA

arvokeskustelijat.fi